Velkommen til Jaktmøte 2026 på Abel ungdomskole 25/08-26

- Gjerstad viltlag består av et bestandsplansområde som er innom 4 kommuner.

Gjerstad kommune	Ca 323 000 da
Risør kommune	Ca 11 700 da
Nissedal kommune	Ca 45 700 da
Drangedal kommune	Ca 31 200 da
Totalt	**Ca 412 000 da**

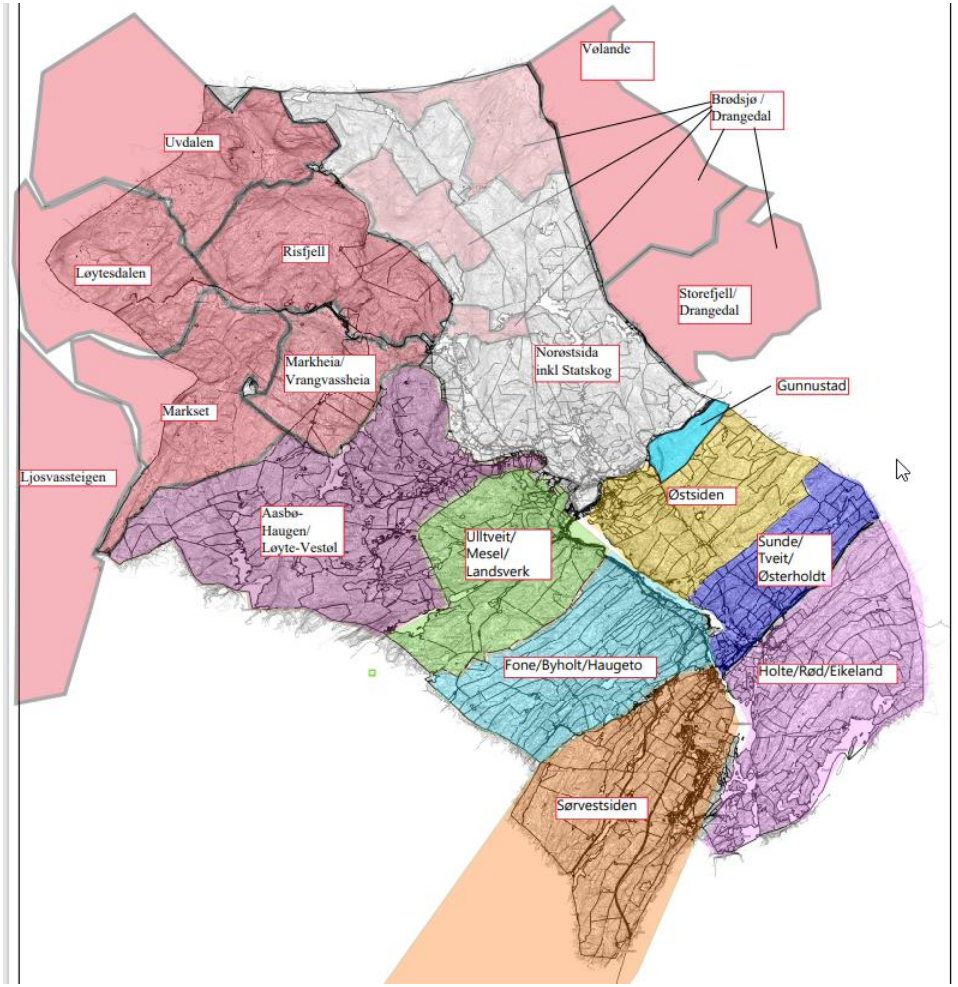

Vi består av 10 storvald,
som igjen er delt opp i 29 Jaktlag.

Gjerstad viltlag består har snaue 270 grunneier.

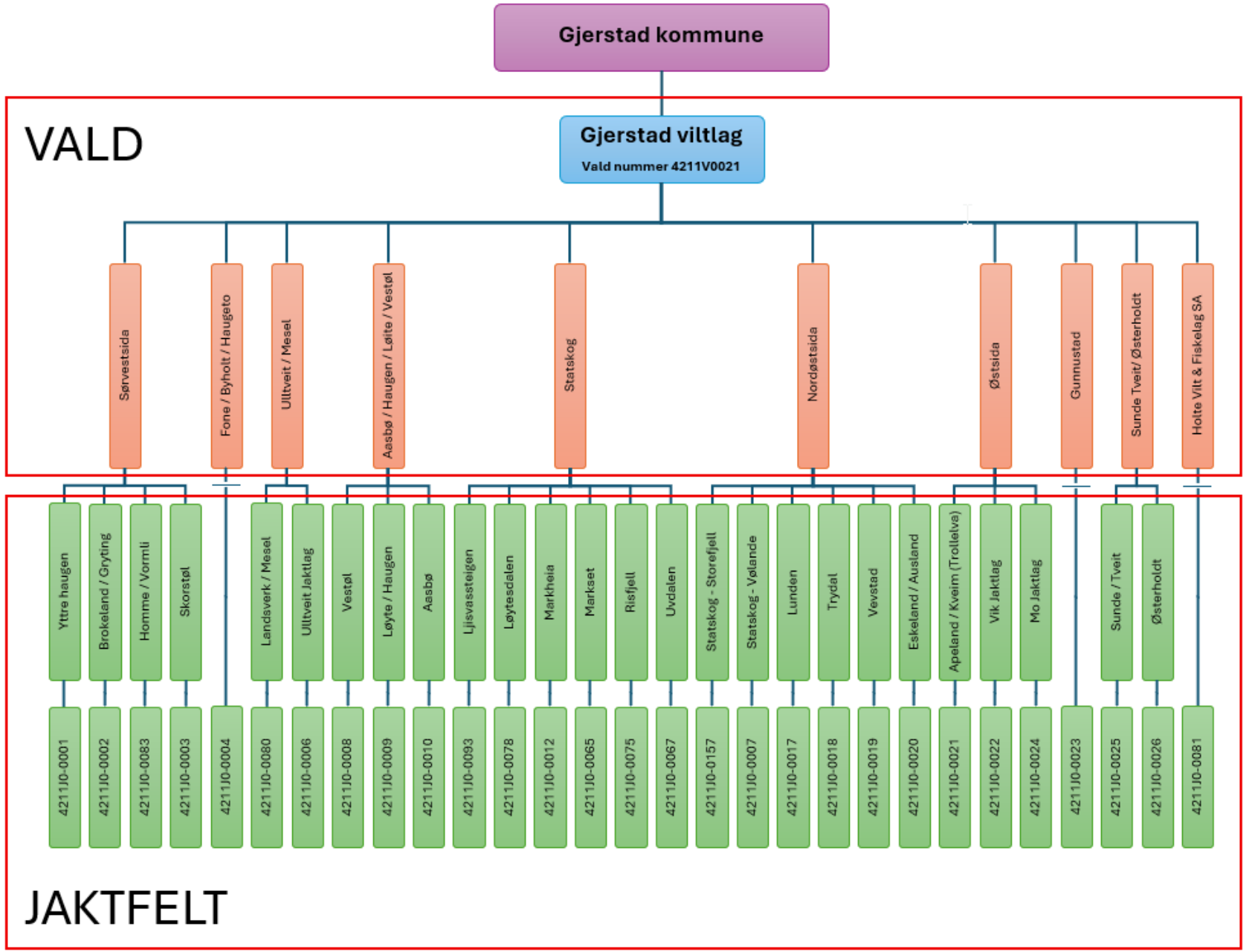
Gjerstad kommune
VALD
Gjerstad viltlag
Vald nummer 4211V0021
Sørvestsida
Fone / Byholt / Haugeto
Ulltveit / Mesel
Aasbø / Haugen / Løite / Vestøl
Statskog
Nordøstsida
Østsida
Gunnustad
Sunde Tveit/ Østerholdt
Holte Vilt & Fiskelag SA
Yttre haugen
Brokeland / Gryting
Homme / Vormli
Skorstøl
Landsverk / Mesel
Ulltveit Jaktlag
Vestøl
Løyte / Haugen
Aasbø
Ljosvassteigen
Løytesdalen
Markheia
Markset
Risfjell
Uvdalen
Statskog - Storefjell
Statskog - Vølande
Lunden
Trydal
Vevstad
Eskeland / Ausland
Apeland / Kveim (Trollelva)
Vik Jaktlag
Mo Jaktlag
Sunde / Tveit
Østerholdt
4211J0-0001
4211J0-0002
4211J0-0083
4211J0-0003
4211J0-0004
4211J0-0080
4211J0-0006
4211J0-0008
4211J0-0009
4211J0-0010
4211J0-0093
4211J0-0078
4211J0-0012
4211J0-0065
4211J0-0075
4211J0-0067
4211J0-0157
4211J0-0007
4211J0-0017
4211J0-0018
4211J0-0019
4211J0-0020
4211J0-0021
4211J0-0022
4211J0-0024
4211J0-0023
4211J0-0025
4211J0-0026
4211J0-0081
JAKTFELT

Agenda

- Kontaktinformasjon
- Fellingsavgifter
- Termiske sikter og kunstig lys
- Sett og skutt registreringer
- Rapportering
- Nina prosjekt
- Ønsker bilder av kondisjon
- Elg
- Skrapdyrkvote elg.
- Hjort
- Rådyrjakt
- Fallvilt
- Forskrifter, veiledere
- Klarer vi å felle riktige dyr?
- Elgprosjektet Trampe

Kontaktpersoner

Ved skadeskyting

Leder for Viltlaget	Svein Olav Fjærbu	90 60 48 84

For kontrollveiing av skrapdyr (styret i gjerstad viltlag)

Leder for Viltlaget	Svein Olav Fjærbu	90 60 48 84
Nestleder	Jo Aasmund Sandåker	90 17 96 90
Kasserer og styremedlem	Andreas Brekke	99 46 81 06
Styremedlem	Jens Trydal	91 37 45 64
Styremedlem	Kristian Eiken Olsen	90 53 33 79

Fallvilt eller syke dyr

Leder for Viltlaget	Svein Olav Fjærbu	90 60 48 84
Leder for fallviltgruppe	Harald Lunden	40 82 66 08

Nettsiden Viltlaget.no

Web ansvarlig	Gro Eskeland	92 25 89 34

Fellingsavgifter

Type Dyr	2025 / 2026	2023/ 2024	2022	2021
Voksen elg	670 Kr	~~620 Kr~~	~~580 Kr~~	~~480 Kr~~
Elgkalv	400 Kr	~~370 Kr~~	~~340 Kr~~	~~290 Kr~~
Voksen hjort	520 Kr	~~480 Kr~~	~~450 Kr~~	~~380 Kr~~
Hjortekalv	310 Kr	~~290 Kr~~	~~270 Kr~~	~~240 Kr~~

Termisk sikte og kunstig lys

Hentet fra NJF sin oversikt

- Bruk av synlig lys og særskilte siktemidler – et forbud med unntak:
- Det er fortsatt forbud mot bruk av synlig lys samt restlysforsterkende og termiske siktemidler, men det åpnes for flere unntak:
- synlig lys er tillatt ved undersøkelsen av og rundt skuddstedet (med noen unntak). Risikoen for at informasjon på skuddplassen ødelegges vil dermed reduseres.
- synlig lys kan brukes ved avliving av vilt fanget i felle. Dette bidrar til ivaretakelse av dyrevelferdshensyn.
- kommunen kan, gjennom forskrift, tillate bruk av restlysforsterkende og termiske siktemidler ved jakt på hjort i åpent terreng. Hensikten er å sikre en mer effektiv og målrettet forvaltning av hjort, der det er nødvendig for å **avverge alvorlig skade på natur- eller samfunnsinteresser**.
- synlig lys, samt restlysforsterkende og termiske siktemidler, kan brukes ved jakt på villsvin og rødrev i åpent terreng eller ved åteplass.
- ved ettersøk av påskutt hjortevilt, villsvin og rødrev, tillates også synlig lys samt restlysforsterkende og termiske siktemidler. Ved ettersøk stilles det krav til varsling i forkant.
- Håndholdt termisk kikkert er ikke omfattet av forbudet og kan benyttes på jakt, så lenge den ikke kan monteres på våpenet.

Sett og skutt

- Viktig at alle gjør dette.
- For elg tror jeg det er ganske god rapporterings disiplin
- For hjort og Rådyr tror jeg det er forbedringspotensial.
- Hvem som helst kan rapportere sine jaktturer. Er dere flere på samme jakttur, kan hver enkelt registrere hver for seg individuelt eller avtale hvem som rapporterer for alle for den aktuelle jaktdagen.
- Er man på elgjakt, og det fortsatt er hjort igjen på kvoten, vil jeg tro at man også jakter på hjort. Da registrerer man at man har jaktet både på elg og hjort den dagen.
- Hver enkelt Jeger laster ned Sett og skutt app.
- Registreringer kan også gjøres via PC hvis det er ønskelig

Sett og skutt app

- Lastes ned via nettsiden **settogskutt.no**

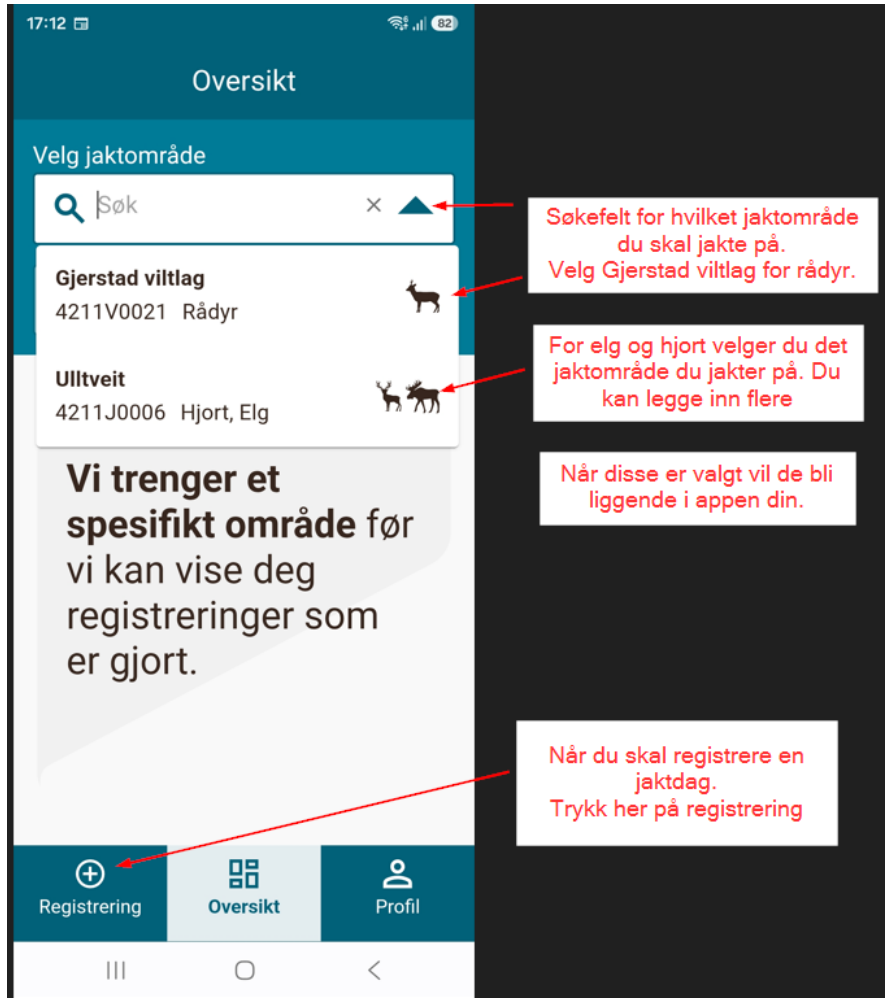

Rapportering

- Mindre feilskytinger på kjønn og alder forsøkes ordnet mellom jaktlag internt i valdet.

- Lagene skal fortløpende rapportere inn felte dyr til viltlaget.

- Sett og skutt skal føres i hjorteviltregisteret fortløpende

- Det skal tas prøver av felte dyr(både hjort og elg), nytt i 2026 er at kalver også skal tas prøver av .

  Kjeve, avføringsprøver og vevsprøver, rapporteres på registreringslapp som følger med i konvolutten med prøvetaknings utstyr. Nummeret på lappen registreres også i Sett og Skutt i hjorteviltregisteret

- Det vil ved feilskyting av eldre dyr i stedet for 1½-åringer, kunne tildeles høyere kalvandel til enkelt lag ved senere års jakt.

Innmelding av felte Hjort og Elg til nettsiden Viltlaget.no

- Både hjort og elg skal meldes inn til viltlaget så fort som mulig.

Spesielt viktig er det med hjort, det må skje umiddelbart. Oversikten for gjenværende kvote skal alltid skal være oppdatert på viltlaget sin nettside Viltlaget.no.

Meld inn:

- Hundyr eller Handyr, også på kalv.

- Alder (voksen, ungdyr eller kalv)

- Antall takker

- Vekt

- Dato

- Navn på jaktlag

- Skytter

Skutte dyr meldes inn til.
Gro Eskeland – 922 58 934

Nina prosjektet

- Som foregående år skal det tas prøver av alle Hjort og Elg som felles i Gjerstad. Nytt i 2026 er at det også skal tas prøver av kalver.

- 3 prøver skal tas

  - Kjever. De rengjøres godt og henges til tørk. (nøyaktig alder og kroppsutvikling)

  - Avføringsprøver. Legges i en beholder. (for analyse av parasitter)

  - Liten bit av øret, på størrelse med en ert, legges i egen beholder. (Genetikk)

  - Detaljert beskrivelse ligge i prøvetakningskonvolutt med alt av utstyr som trengs.

Innsamlede kjever

Gikk veldig bra i 2025 også

19 av 19 kjever på elg (100%)

43 av 46 kjever på hjort (93%)

Totalt innsamlet 62 kjever = 95%

Litt ymse kvalitet på innleverte kjever.

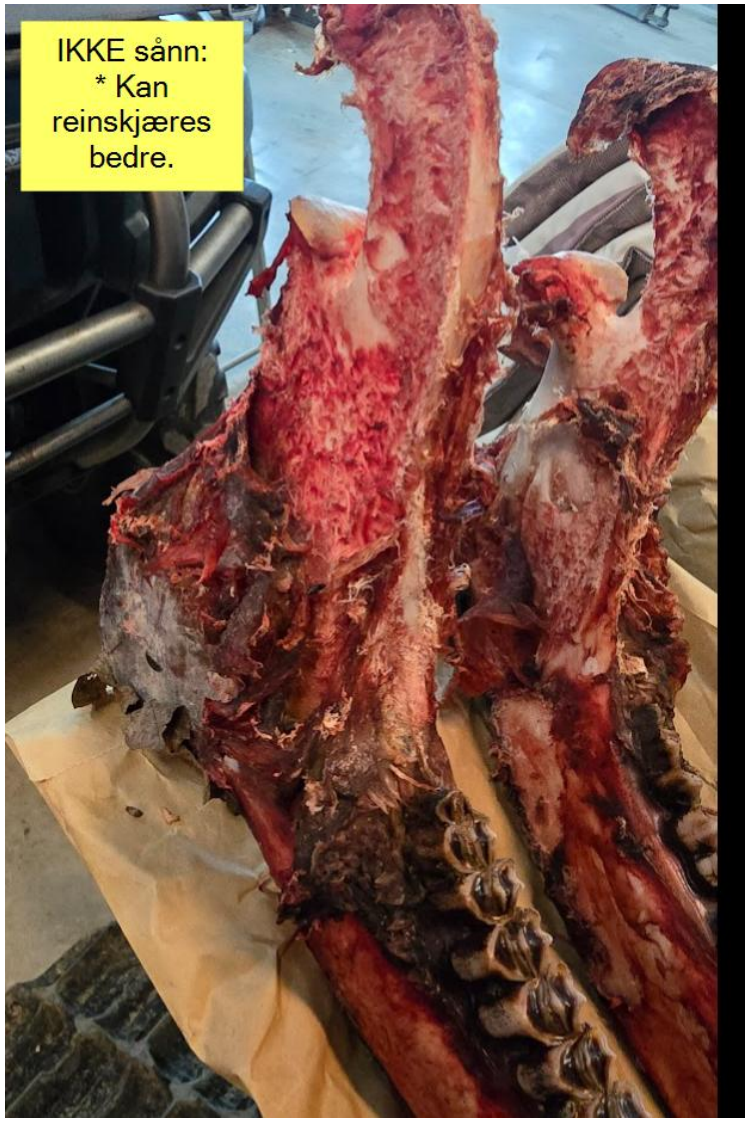

Prøvetakningsutsyr

- Hentes i uthus hos:

  Harald Lunden

  Ulltveit 35, 4980 Gjerstad

  Tlf 40 82 66 08

Her skal det alltid ligge prøvetakingsutstyr gjennom hele høsten.

- Konvolutter med utstyr ligger på innsiden av «hvit dør» midt på bygget. Registrer i liste uttak av prøvekitt. (Sorvald/jaktlag/person/tlf/dato og anta).
- Prøvetakningskonvolutter fra tidligere år kan benyttes.
- Hent prøvekitt etter behov, men ha alltid lett tilgang på ett sett når dere er på jakt.
- Tar alle jaktalg flere sett, «i tilfelle», går vi fort tomme. Finn en måte å distribuer internt i storvaldene (en felles henteplass).
- Detaljert beskrivelse følger med i hver konvolutt. Blir også lagt ut på hjemmeside, Viltlaget.no

Ønsker Bilder

- Det ble i fjor, rapportert at det virket som om at det var lite fettreserver på skutte dyr

- Gjerstad Viltlag ønsker derfor bilder av skutte dyr som viser de utvendige fettreserver.

Ett bilde fra ryggen og gjerne ett sidebilde

- Send bilder på:

mail til: fjaerbu@online.no

eller

SMS/MMS: 90604884

Skriv hvilket dyr det gjelder, og gjerne hvilket sporingsnr som er på kjevelappen.

Elg forvalting: 3 årsplan for 2024 til 2026

Elg tildeling er 181 dyr i løpet av en 3 årsperiode

Avskytningsprofil:	Plan	2024	2025	2026	Akkumulert % av skutte dyr
Okser	12 %	4 stk	6 stk		13 %
Ku	16 %	5 stk	6 stk		14 %
1,5 års okse	14 %	1 stk	4 stk		6 %
1,5 års ku	28 %	8 stk	3 stk		14 %
Kalv	30 %	18 stk	23 stk		53 %
Totalt		36 stk	42 stk		78 stk av 181

Hovedfokus i uttak:

- Uttak av små dyr.
- Spare på gode produksjonsdyr
- Generelt lite uttak av handyr

Fredet elgokser fra og med 4 takker i 3 år

Hovedmål er bedre elgkondisjonen.

- Avskytningsplanen prøver å øke handyrandelen.
- Øke gjennomsnittsalder både på ku og okse.
- Legge til rette for tidlig elgkalvfødsler.

Avskytningsprofil ELG

Planperiode 2024-2026				2024			2025			2026			2024-2026 Akumulert					
Type dyr	Tildeling Stk	Fordelings-nøkkel i %		Felt Stk	% felt av 36 stk		Felt Stk	% felt av 42stk		Felt Stk	% felt av XX stk		Felt Stk	% felt av 78 stk	% felt av 181 stk	Dyr igjen på kvote		Avvik i % felt av 78 stk
Okse	21	12 %	♂	4	11 %	♂	6	14 %	♂			♂	10	13 %	6 %	11	Okse	1 %
Ku	30	17 %	♀	5	14 %	♀	6	14 %	♀			♀	11	14 %	6 %	19	Ku	-2 %
1,5 år okse	25	14 %	♂	1	3 %	♂	4	10 %	♂			♂	5	6 %	3 %	20	1,5 år okse	-7 %
1,5 år Kvige	51	28 %	♀	8	22 %	♀	3	7 %	♀			♀	11	14 %	6 %	40	1,5 år Kvige	-14 %
Kalv	54	30 %		18	50 %		23	55 %					41	53 %	23 %	13	Kalv	23 %
Totalt	**181**	**100 %**		**36**	*100 %*		**42**	*100 %*		**0**	*0 %*		**78**	*100 %*	**43 %**	**103**	**Totalt**	

Voksne dyr, Avskytningsprofil kjønnsfordeling

Plan voksne dyr i perioden 2024-2026				2024			2025			2026			2024-2026		
				Felt Stk	% felt av 18 stk		Felt Stk	% felt av 19 stk		Felt Stk	% felt av xx stk		Felt Stk	% felt av 37 stk	Avvik fra plan
Handyr	46	36 %	♂	5	*28 %*	♂	10	*53 %*	♂	0		♂	15	*41 %*	4 %
Hodyr	81	64 %	♀	13	*72 %*	♀	9	*47 %*	♀	0		♀	22	*59 %*	-4 %
Sum	**127**	*100 %*		**18**	*100 %*		**19**	*100 %*		**0**	*0 %*		**37**	*100 %*	

Kalver, Avskytningsprofil kKjønnsfordeling

Plan Kalver i perioden 2024-2026				2024			2025			2026			2024-2026		
				Felt Stk	% felt av 18 stk		Felt Stk	% felt av 23 stk		Felt Stk	% felt av xx stk		Felt Stk	% felt av 41 stk	
Han kalv			♂	10	56 %	♂	13	57 %	♂			♂	23	56 %	Han kalv
Ho kalv			♀	8	44 %	♀	10	43 %	♀			♀	18	44 %	Ho kalv
Kalv tot	54	30 %		18	*100 %*		23	*100 %*		0	*0 %*		41	*100 %*	Sum

Kvote	**181**
Kvote/år	**60,3**

År	**Felt**	**Fellings %**
2024	36	60 %
2025	42	70 %
2026	0	0 %
Akum.	78	43 %

Alle dyr, uvahengig av alder, Avskytningsprofil kjønnsfordeling

Type dyr		Felt Stk	% felt av 18 stk		Felt Stk	% felt av 42 stk		Felt Stk	% felt av xx stk		Felt Stk	% felt av 78 stk	
Handyr	♂	15	42 %	♂	23	55 %	♂	0		♂	38	**49 %**	**Handyr**
Hodyr	♀	21	58 %	♀	19	45 %	♀	0		♀	40	**51 %**	**Hodyr**
Sum		36	*100 %*		42	*100 %*		0	*0 %*		78	*100 %*	Sum

Akkumulert avskytning og fellingsprosent for ELG i Planperioden 2024-2026

	2024-2026			Felt 2024, 2025, 2026							
Storvald	**Areal**	**Tildelt**	**Tilsvarer dyr/år**	**Okse**	**Ku**	**1,5 Okse**	**1,5 Kvige**	**Kalv**	**Sum**	**Dyr igjen på kvote**	**Fellingsprosent av tildelt kvote**
Fone, Haugeto Storvald	20991	15	5,0	1	1	0	1	1	4	11	27 %
Holte, Eikeland Storvald	21020	12	4,0	1	0	1	1	4	7	5	58 %
Nordøstsida Storvald	86563	31	10,3	2	1	2	3	3	11	20	35 %
Statskog Storvald	135708	50	16,7	0	2	1	3	19	25	25	50 %
Sunde, Tveit, Østerholt Storvald	14219	9	3,0	1	3	0	0	1	5	4	56 %
Sørvestsida Storvald	35141	24	8,0	1	0	1	2	3	7	17	29 %
Ulltveit, Mesel Storvald	19060	12	4,0	0	0	2	3	4	9	3	75 %
Østsida Storvald	19171	12	4,0	1	1	0	0	4	6	6	50 %
Åsbø, Løite, Haugen, Vestøl Storvald	36499	15	5,0	1	1	0	0	2	4	11	27 %
Gunnustad Storvald	2100	1	0,3	0	0	0	0	0	0	1	0 %
SUM	**390472**	**181**	**60,3**	**8**	**9**	**7**	**13**	**41**	**78**	**103**	**43 %**

Fellings % av 60,3 dyr 2024	Fellings % av 60,3 dyr 2025	Fellings % av 60,3 dyr 2026	Akkumulert Fellings % av 181 dyr 2024-2026
60%	70%		43%

«Skrapdyr»

Hensikt er å kunne felle små dyr selv om man ikke har den type dyr igjen på kvote.

Forutsetning for å få tildelt skrapdyr er:

- At jaktlaget har fylt sin kvote på den type dyr som har blitt tildelt.
- At «Skrapdyret» er meldt inn til viltlaget og kontrollveid av ett uavhengig styremedlem

Viltlaget fører fortløpende liste på gjenstående skrapdyrkvote, den blir også synliggjort på Viltlagets hjemmeside. Her gjelder først til mølla prinsippet.

Skrapdyrkvote har fortsatt 14 av 15 dyr igjen.

Kontaktpersoner i styret som tilkalles ved kontrollveiing:

Svein Olav Fjærbu	90 60 48 84
Jo Aasmund Sandåker	90 17 96 90
Andreas Brekke	99 46 81 06
Jens Trydal	91 37 45 64
Kristian Eiken Olsen	90 53 33 79

Vektgrenser skrapdyr elg:

Okse	**120 kg**
Ku	**110 kg**
1,5 år Okse	**90 kg**
1,5 år Ku	**90 kg**
Kalv	**45 kg**

Felte «skrapdyr» i 2024-2025

Nøkkeltall

• 20 stk kalver er under 45 kg.	5 stk er kontrollveid
• 10 stk 1,5 åringer er under 90 kg	9 stk er kontrollveid
• 3 stk ku under 110kg	0 stk er kontrollveid
• 0 stk okse under 120 kg	0 stk er kontrollveid

1 stk dyr er «vekslet inn»

Av en Skrapdyrkvote på 15 dyr er det 14 stk igjen

Hjort

- Forvaltningsplan gjelder for 2026 til 2028. (Ligger ute på Viltlaget.no)
- Førstemann til mølla prinsipp gjelder som før.
- Jegere plikter å være oppdatert på gjenværende kvote. *(Er man utenfor mobildekning må kvote sjekkes på morgenen før jaktdagen starter.)*
- Oppdatert kvote vises fortløpende på hjemmesiden ***Viltlaget.no***
- Rapporteringsplikt **umiddelbart** etter felling av hjort til Gro Eskeland.
- Ved feilfellig av dyr, pga manglende sjekk av gjenstående kvote den aktuelle jaktdagen, «ilegges det en bot» på 150kr/kg, som innbetales til Gjerstad Viltlag. (Vedtatt på årsmøte)

Gjelder ikke dersom dyr felles samme dag, og av praktiske årsaker ikke lot seg gjøre å sjekke den aktuelle dagen. Gevir fra feil felte bukker uansett alder blir inndratt og destruert. (La oss unngå unødvendige feilfellinger)

Hjortekvote 2026

- **Fra 1. sept. til og med 23 des.**
  - 30 stk Koller
  - 15 stk Spissbukk
  - 29 stk Kalv

- **Fra 1. nov. til og med 23 des.** åpnes det for jakt på bukk
  - 6 stk Bukk

9.2 Avskytningsprofil

Type dyr	Tildelt		
	Pr/år	3 år	%
Bukk	6	18	8 %
Spissbukk	15	45	19 %
Kolle	30	90	38 %
Kalv	29	87	36 %
Total tildeling	**80**	**240**	100 %

Areal	390472	daa
daa/dyr	4881	daa/dyr

Totalt handyruttak 1,5 år og eldre = 26% pr/år

Antallet voksne handyr kan endres dersom man ser at det felles for mange kapitaldyr (kronhjort).

Utdrag fra godkjent forvaltningsplan for hjort. 2026-2028 Gjerstad viltlag

Avskytningsprofil Hjort

Planperiode 2024-2026				2024		2025		2026		2024-2026 Akumulert					
pr/år	Type dyr	Tildeling Stk	Fordelings-nøkkel i %	Felt Stk	% felt av 52 stk	Felt Stk	% felt av 65 stk	Felt Stk	% felt av XX stk	Felt Stk	% felt av 117 stk	% felt av 210 stk	Dyr igjen på kvote		Avvik i % felt av 117 stk
8	Bukk	24	11 %	♂ 8	15 %	♂ 8	12 %	♂		♂ 16	14 %	8 %	8	Bukk	2 %
25	Kolle	75	36 %	♀ 20	38 %	♀ 25	38 %	♀		♀ 45	38 %	21 %	30	Kolle	3 %
17	1,5 Spissbukk	51	24 %	♂ 13	25 %	♂ 13	20 %	♂		♂ 26	22 %	12 %	25	1,5 Spissbukk	-2 %
	1,5 år kolle		0 %	♀		♀		♀		♀ 0	0 %	0 %	0	1,5 år kolle	0 %
20	Kalv	60	29 %	11	21 %	19	29 %			30	26 %	14 %	30	Kalv	-3 %
70	**Totalt**	**210**	**100 %**	**52**	*100 %*	**65**	*100 %*	**0**	*0 %*	**117**	*100 %*	**56 %**	**93**	**Totalt**	

Voksne dyr, Avskytningsprofil kjønnsfordeling

Plan voksne dyr i perioden 2024-2026			2024		2025		2026		2024-2026		
Type dyr	Tildeling Stk	Fordelings-nøkkel i %	Felt Stk	% felt av 41 stk	Felt Stk	% felt av 46 stk	Felt Stk	% felt av xx stk	Felt Stk	% felt av 37 stk	Avvik fra plan
Handyr	75	50 %	♂ 21	*51 %*	♂ 21	*46 %*	♂ 0		♂ 42	*48 %*	-2 %
Hodyr	75	50 %	♀ 20	*49 %*	♀ 25	*54 %*	♀ 0		♀ 45	*52 %*	2 %
Sum	**150**	*100 %*	**41**	*100 %*	**46**	*100 %*	**0**	*0 %*	**87**	*100 %*	

Kalver, Avskytningsprofil kKjønnsfordeling

Plan Kalver i perioden 2024-2026			Felt Stk	% felt av 11 stk	Felt Stk	% felt av 19 stk	Felt Stk	% felt av xx stk	Felt Stk	% felt av 30 stk	
Han kalv			♂ 7	64 %	♂ 9	47 %	♂		♂ 16	53 %	Han kalv
Ho kalv			♀ 4	36 %	♀ 10	53 %	♀		♀ 14	47 %	Ho kalv
Kalv tot	**60**	29 %	11	*100 %*	19	*100 %*	0	*0 %*	30	*100 %*	Sum

Alle dyr, uvahengig av alder, Avskytningsprofil kjønnsfordeling

Type dyr	Felt Stk	% felt av 52 stk	Felt Stk	% felt av 65 stk	Felt Stk	% felt av xx stk	Felt Stk	% felt av 117 stk	
Handyr	♂ 28	54 %	♂ 30	46 %	♂ 0		♂ 58	**50 %**	**Handyr**
Hodyr	♀ 24	46 %	♀ 35	54 %	♀ 0		♀ 59	**50 %**	**Hodyr**
Sum	52	*100 %*	65	*100 %*	0	*0 %*	117	*100 %*	Sum

Kvote	**210**	
Kvote/år	**70,0**	
År	**Felt**	**Fellings %**
2024	52	74 %
2025	65	93 %
2026	0	0 %
Akum.	117	56 %

Status hjort her sør

- Relativt gode vekter
- Sett kalv/kolle ca 0,6 «midt på treet»
- Bukk/kolle ca 1,5.
- Gjerstad ca 1,9 («feil» trend siden 2020)

- Vi har pr. d.d. en relativt sunn og god stamme, men Faun ser noen trender vi bør være oppmerksomme på.

Vekt trender Gjennomsnitt (Gjerstad)

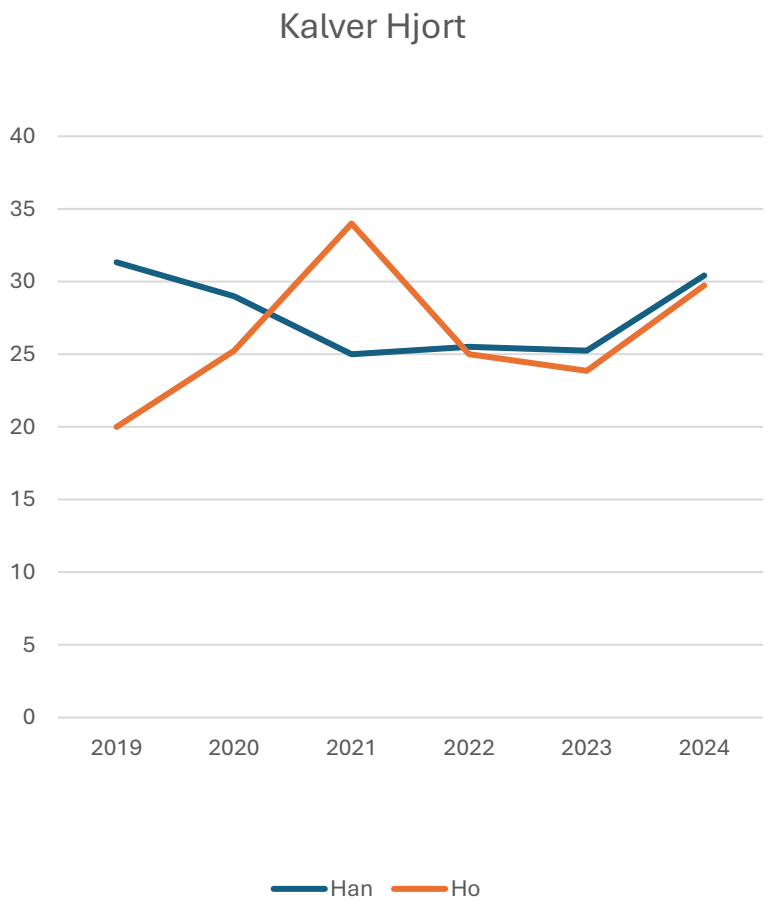

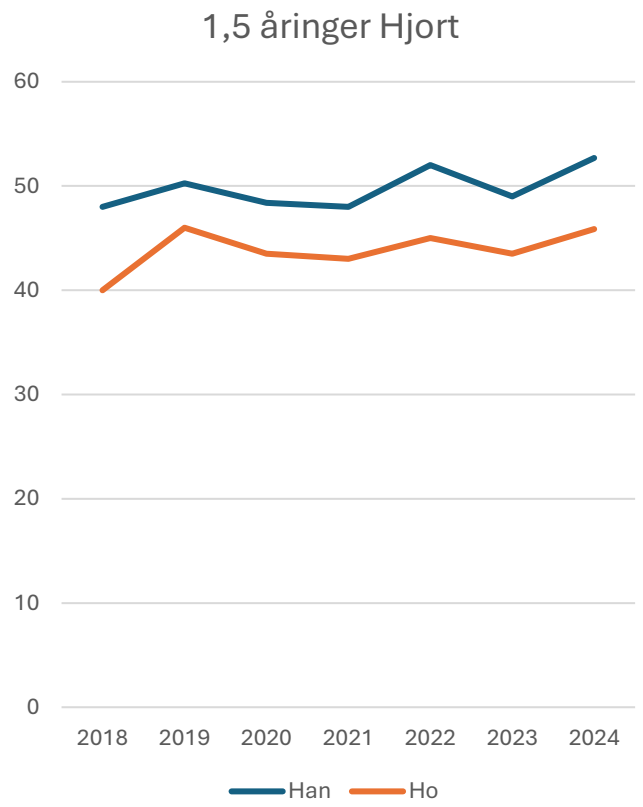

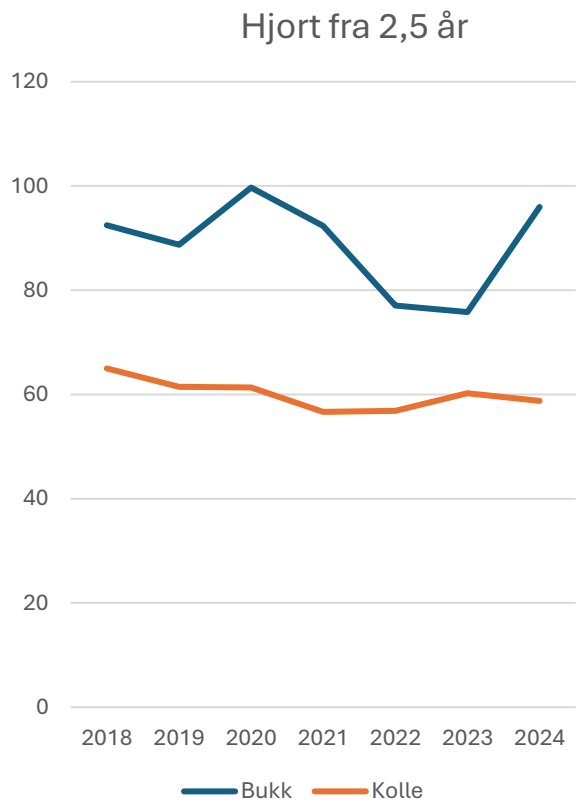

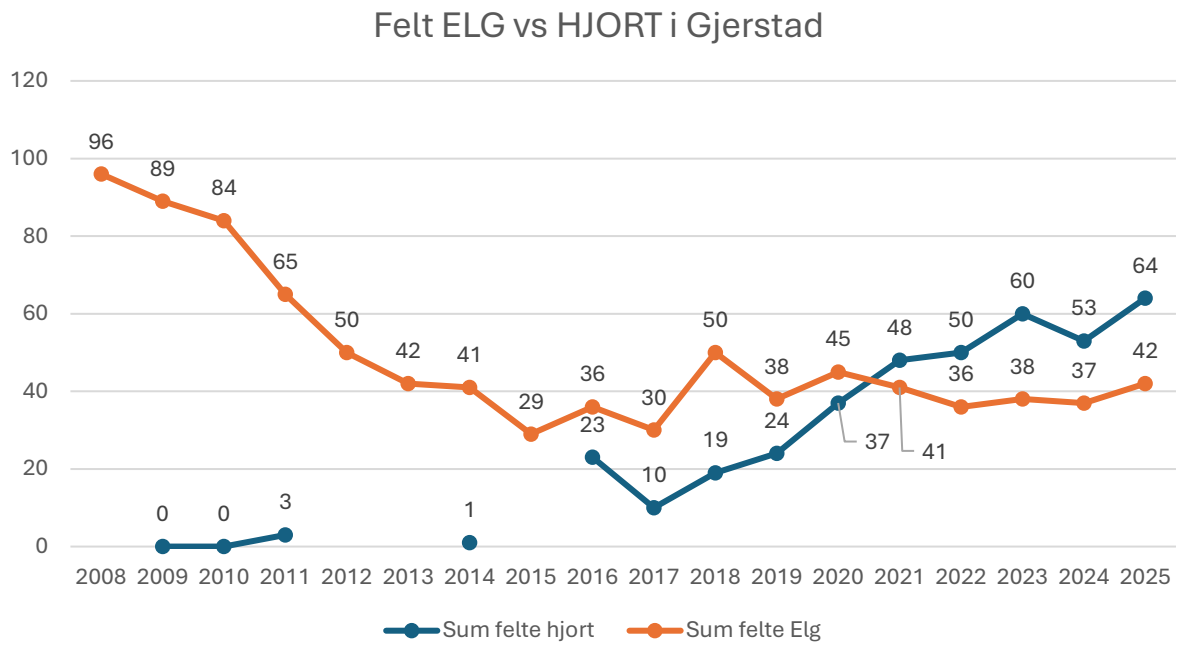

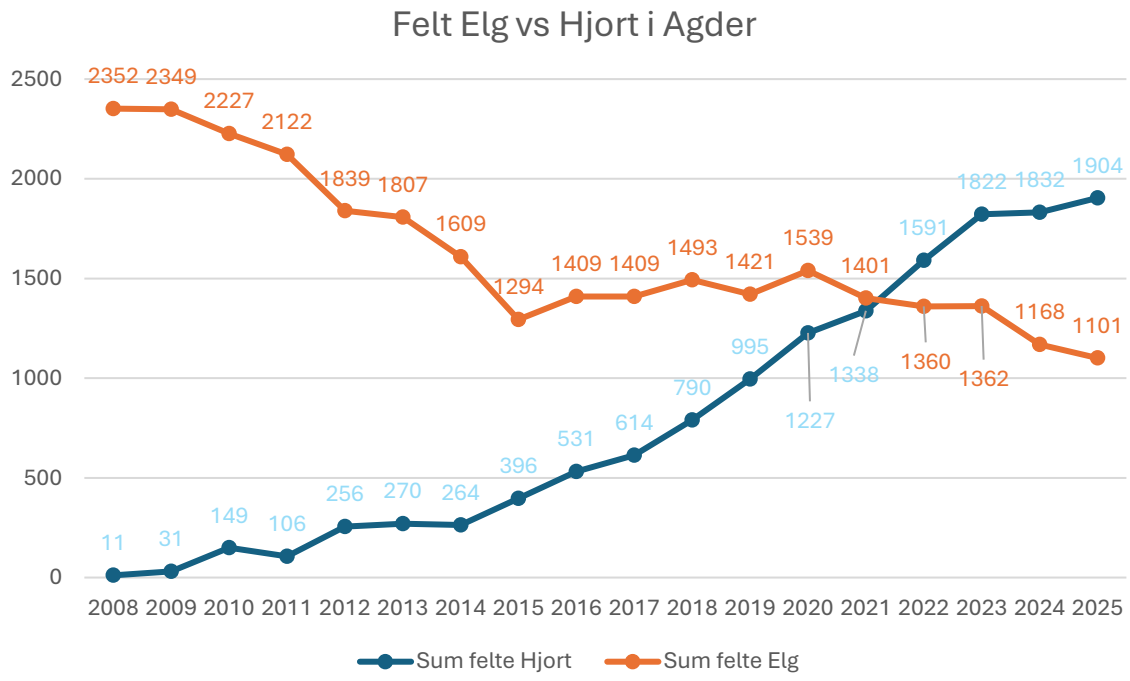

Fellings % i Gjerstad av tildelt kvote

2024: Elg 60%, Hjort 74%
2025: Elg 70%, Hjort 93%

Fokus på voksen Bukk

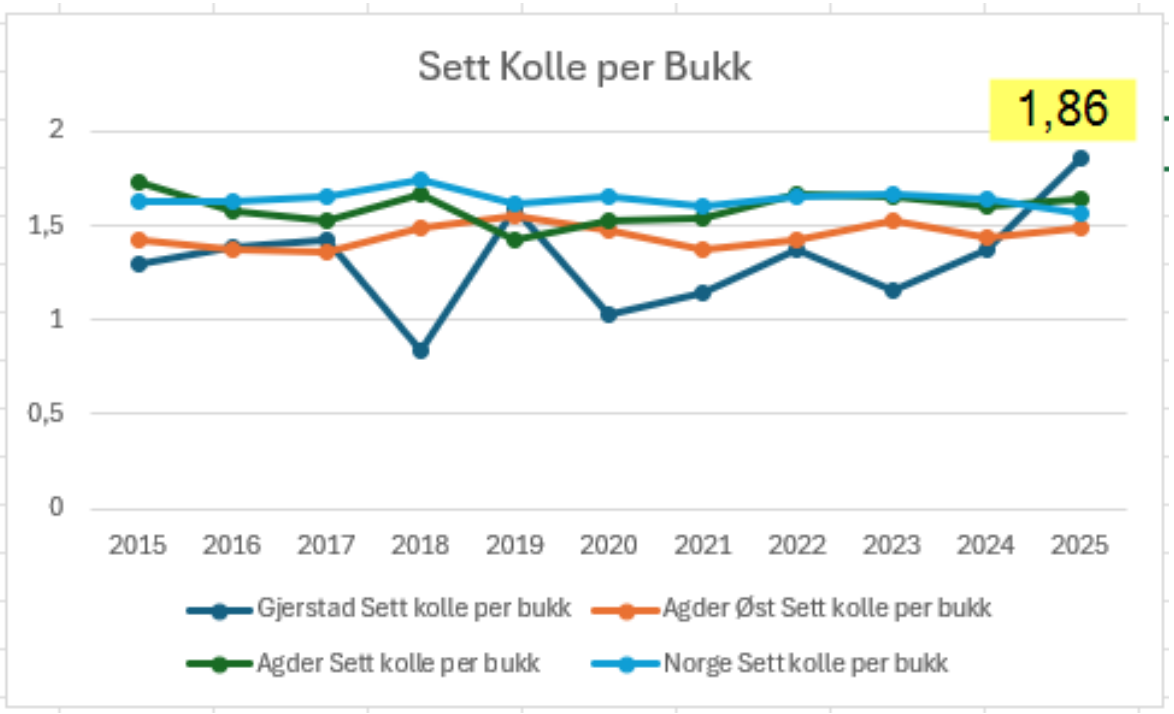

Anbefalt forhold: 1 bukk per 1,5–2 koller

Dette regnes som "gullstandarden" i moderne viltforvaltning.

Forhold (Bukk:Kolle)	Status	Konsekvens
1 : 1	**Naturlig/Ideelt**	Maksimal genetisk konkurranse, synkron brunst og sterke kalver.
1 : 1,5 til 1 : 2	**Anbefalt forvaltning**	God reproduksjon, sunn aldersstruktur og akseptabelt jaktuttak.
1 : 3 eller mer	**Ubalansert**	"Skjevskutt" bestand. Risiko for sen brunst og lave kalvevekter.

Verdifulle voksene bukker

(Fra kveldsmøte 18/08-26 ved Jon Anders Stavang, Erfaringer fra Svanøy og Kinn kommune)

- Unngå vestlandsfella ang bukk.
- Ha nok voksen bukk
- Svanøy og flere steder, også i utlandet, freder de all voksen bukk sin beste reproduksjonsalder fra 3,5 år til de er ca 13 år
- Anmoder om å la kronhjorter gå. Vi har mulighet til å ta lærdom av andres erfaringer.

Sett og skutt data frå Gjerstad

Jaktår	Felte hannkalver	Felte hunnkalver	Felte 1-årige h	anner	Felte eldre hunner	Tildelt totalt	Felte totalt
2010	2	3		13	9	47	34
2011	2	2		5	6	57	23
2012	2	1		6	4	48	15
2013	1	1		2	1	48	15
2014	1	1		8	5	0	18
2015	1	2		2	6	37	18
2016	6	3		8	6	37	27
2017	3	2		7	4	37	24
2018	0	3		8	3	37	21
2019	5	1		9	5	37	28
2020	5	4		10	5	37	37
2021	4	2		13	10	65	48
2022	8	4		12	8	65	50
2023	5	9		13	11	65	60
2024	7	4		9	12	70	53
2025	9	9		8	18	70	64

År	Hanndyr	Hodyr
2010	18	11
2011	11	8
2012	7	5
2013	9	4
2014	11	5
2015	9	6
2016	11	7
2017	13	6
2018	14	4
2019	14	8
2020	21	7
2021	28	14
2022	25	13
2023	28	18
2024	22	20
2025	21	25

Jon Anders fra Hjorteviltsenteret hadde registrert at fra 2024 hadde Gjerstad begynt å ta grep på handyruttak

Rådyrjakt

Som før.

Fri kvote på egen eiendom, men det anbefales et minsteareal på 400da.

Interne jaktavtaler grunneigere imellom for å få større jaktterenge er selvølgelig tillat.

HUSK Rådyr skal også registreres i Sett og Skutt.

Registreres under Gjerstad viltlags vald nummer 4211V0021

Type dyr	2024 Antall	2024 Fellings % av 106 dyr	2025 Antall	2025 Fellings % av 74 dyr	2026 Antall	2026 Fellings % av 74 dyr
Kje han	19	18%	12	16%		
Kje hun	11	10%	10	22%		
Eldre bukk	54	51%	38	51%		
Eldre geit	22	21%	14	19%		
SUM	106		74			
Totalt handyr uttak		69%		68%		
Totalt hodyr uttak		31%		32%		
Kalveuttak		28%		30%		

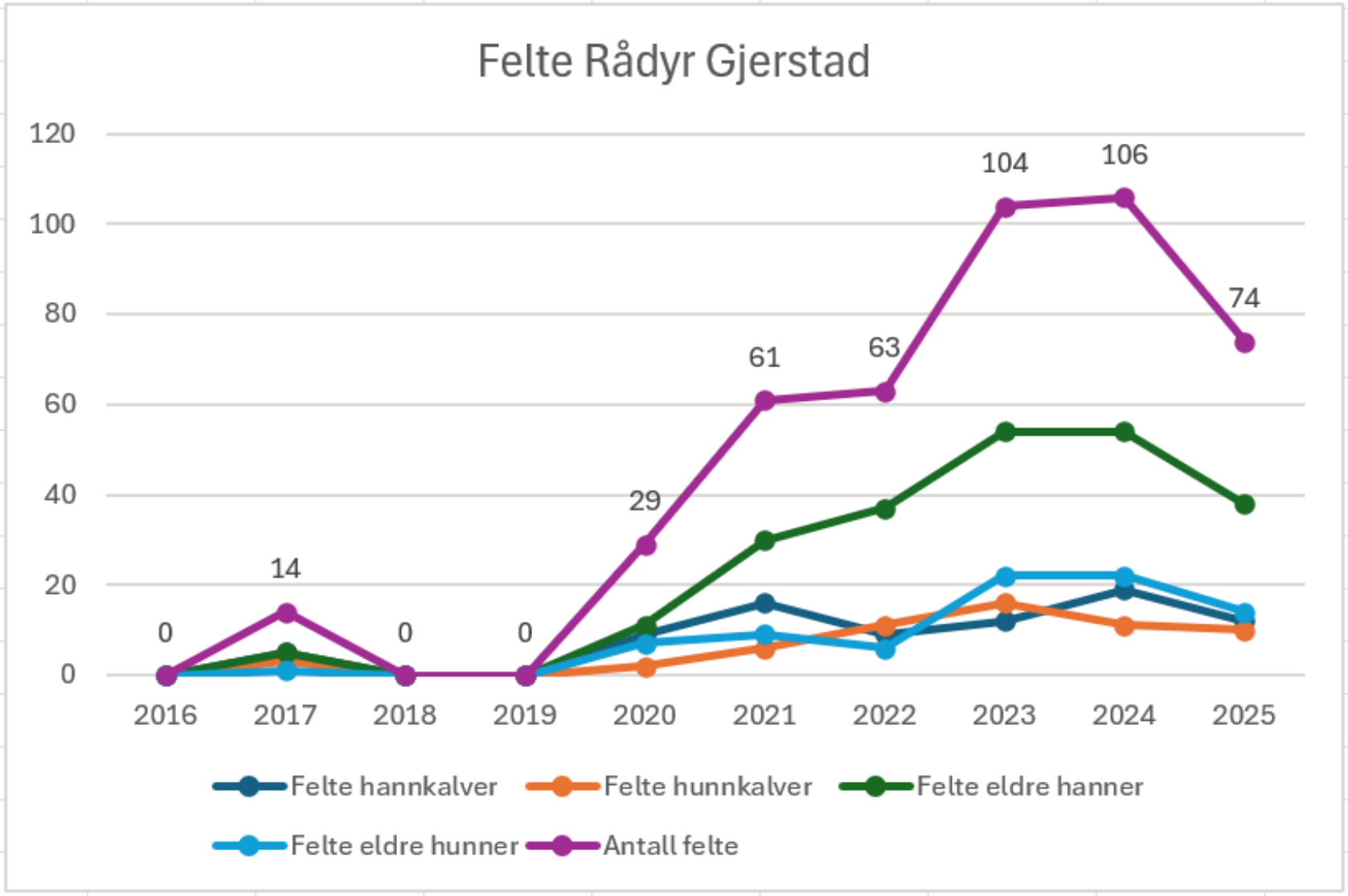
Felte Rådyr Gjerstad
120
100
80
60
40
20
0
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
2024
2025
0
14
0
0
29
61
63
104
106
74
Felte hannkalver
Felte hunnkalver
Felte eldre hanner
Felte eldre hunner
Antall felte

Fallvilt / Felling av skadede dyr

- Meld fra til Viltlaget eller Fallviltgruppen ved observasjoner
- Har dere ikke type dyr på kvoten, er det greit å konferer med Fallviltgruppen eller Viltlaget før det felles. Da tar de ansvaret for vurderingen om dyret er så skadet at det bør eller skal felles.

  (Ofte får den aktuelle jegeren da beskjed om å felle dyret)
- Representant fra Viltlaget eller Fallviltgruppen vil i de fleste tilfeller reise ut får å se på skaden.
- Dersom dyret kan brukes til menneskemat og ikke tas på kvote skal følge være igjen i dyret.
  - Lunger og Luftrør
  - Hjerte
  - Lever
  - Milt
  - Nyrer
  - Hode

- Kun Vom, Mage og Tarmer tas ut av dyret

Ta kontakt med Fallviltgruppe så hjelper de til med forklaring.

Vær nøye med hygienen

Hva gjør man dersom man er uheldig og skadeskyter? (Utdrag av en presentasjon fra Jon Arild Albrektsen)

- RING ETTERSØKS EKVIPASJE MED ENGANG DERE HAR PÅSKUTT ET DYR SOM DERE ER USIKKER PÅ OM LIGGER ELLER ER SKADESKUTT. (HELLER EN TLF FOR MYE EN FOR LITE)
- Ofte kan en erfaren ettersøksjeger danne seg et bilde av en skuddsituasjon i samtale med skytter/jaktleder pr telefon og sammen legge en plan for videre fremdrift mot et kommende ettersøk
- Mye kan gjøres under ventetiden på en ettersøksekvipasje
  - Sette ut forposter i samråd med ekvipasje
  - Varsle nabovald
  - Organisere venteplass for delen av jaktlaget som evt ikke deltar i første omgang.

Når uhellet er ute

- Om mulig. Stopp hunden som evt driver det påskutte dyret. (Avbryt drivere også hvis mulig)
- Ro ned situasjonen, prøv å huske kjennetegn og detaljer om dyret slik at man vet hva man skal jakte på.
- Merk skuddplass og hvor jegeren sto.
- Merk fluktrettning.
- Ring ettersøkekvipasje/ettersøkring som dere har avtale med.
- Sørg for at ingen begynner å gå etter dyret eller roter rundt på skuddplassen. La ettersøkekvipasjen få det enklest mulig.
- Ved transport av jegere ut av terrenget, gå motsatt vei ut der dyret har reist.
- Brukt tiden mens dere venter på ettersøksekvipasje til å få i dere noe mat/drikke og gjør de forberedelser som er avtalt med ekvipasje.

Lovverket
Hva sier loven?

- SKAL VI ANTA AT DET ER BOM HVIS VI IKKE FINNER NOE BLOD/HÅR?
    - EN KAN IKKE ANTA NOE. EN SKAL VITE 100% SIKKERT AT DET VAR EN BOM. HVIS IKKE BØR EN GODKJENT ETTERSØKSHUND PÅ PLASS FOR Å FINNE UT AV DETTE. HVIS DYRET IKKE VISTE TEGN TIL AT DET ER SKADET SKAL DET ALLIKEVEL FORETAS GRUNDIGE UNDERSØKELSER PÅ SKUDDPLASSEN MED SIKTE PÅ Å FINNE UT OM DYRET ER TRUFFET. HER HAR HUNDENESEN VELDIG MANGE GANGER VIST OSS BÅDE BLOD OG HÅR PÅ «BOMSKUDD».
- KAN VI SKYTE DEN FRISKE ELGEN, HJORTEN ELLER RÅDYRET SOM STILLER SEG PERFEKT PÅ POSTEN FØR PÅSKUTT VILT ER AVKLART?
    - PARAGRAF 2/: DEN SOM UNDER JAKT ELLER FORSØK PÅ FELLING SKADESKYTER STORVILT ELLER KONGEØRN, PLIKTER A GJØRE DET EN KAN FOR A AVLIVE DYRET SNAREST MULIG. VEDKOMMENDE PLIKTER Å FORVISSE SEG OM PÅSKUTT DYR ER TRUFFET ELLER IKKE. **JEGEREN OG JAKTLAGET SOM HAR SKADESKUTT STORVILT, SKAL IKKE OPPTA JAKT ELLER PÅSKYTE NYE DYR MENS ETTERSØK PÅGÅR.**
- KAN VI FRISKMELDE ET DYR SOM VI TROR IKKE ER TRUFFET? OG SÅ JAKTE VIDERE?
    - ET PÅSKUTT DYR SKAL I UTGANGSPUNKTET ALLTID ANSES SOM TRUFFET.
    - ETTERSØK SKAL ALLTID IVERKSETTES NÅR MAN KAN KONSTATERE AT SKUDDET TRAFF VILTET **ELLER NÅR MAN IKKE KAN UTELUKKE** AT DET KAN HA BLITT TRUFFET. I DEN SISTE GRUPPEN FALLER ALLE TILFELLER HVOR VILTET FORTSETTER VIDERE UTEN SYNLIGE TEGN PÅ AT DET ER TRUFFET, SAMTIDIG SOM JEGER IKKE HAR DOKUMENTASJON FOR DET MOTSATTE.
    - HVIS DET KAN KONSTATERES AT DYRET ER TRUFFET SKAL ETTERSØK IVERKSETTES OG PÅGÅ INNTIL DYRET ER AVLIVET. KOMMUNEN AVGJØR NÅR ET ETTERSØK AVSLUTTES.

Oppsummering

ET PÅSKOTT DYR SKAL I UTGANGSPUNKTET ALLTID ANSES SOM TRUFFET.

DET SKAL

FORETAS ET ETTERSØK DERSOM DET IKKE ER MULIG Å KONSTATERE AT SKUDDET

100% SIKKERT VAR ET BOMSKUDD.

(Kuleinnslag i for eks trær, men var «kvisten» nærme dyret, er muligheten for treff absolutt til stede)

DET ER KUN KOMMUNEN/VILTMYNDIGHET SOM KAN AVSLUTTE ETTERSØK

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

- § 4. NØDVENDIGE PAPIRER UNDER JAKT, FELLING OG FANGST:

Under jakt, lisensfelling og fangst skal **gyldig jegeravgiftskort** og **våpenkort** medbringes. Under jakt og felling av storvilt medbringes **dokumentasjon for avlagt skyteprøve** når jakta eller fellingen utøves med rifle. Under jakt på elg, hjort og rådyr medbringes i tillegg dokumentasjon på **tilgang til godkjent ettersøkshund**.

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

- § 23. KRAV OM GODKJENT ETTERSØKSHUND (Gjelder alle hjortedyr) :

Under jakt på elg, hjort og rådyr, skal jaktlag og personer som jakter alene ha tilgang til godkjent ettersøkshund. Fører og hund skal ha bestått godkjenningsprøve for ettersøksekvipasjer i henhold til instruks for prøving og godkjenning av ettersøksekvipasjer fastsatt av Miljødirektoratet. **Dersom slik hund ikke medføres under jaktutøvelsen, skal det gjennom skriftlig avtale være sikret tilgang innenfor et rimelig tidsrom etter påskyting**. Kommunen kan kreve at jeger dokumenterer tilgang til godkjent ettersøkshund.

Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

- **§ 27. ETTERSØKSPLIKT, FORFØLGINGS-RETT OG AVLIVING AV SÅRET STORVILT:**
- Den som under jakt eller forsøk på felling skadeskyter storvilt eller kongeørn, plikter å gjøre det en kan for å avlive dyret snarest mulig. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet eller ikke.
- Jegeren og jaktlaget som har skadeskutt storvilt, **skal ikke oppta jakt eller påskyte nye dyr mens ettersøk pågår.** Innen valdets grenser skal ettersøk om nødvendig pågå ut dagen etter skadeskytingen.
- På annet vald opphører retten til ettersøk og felling ved utgangen av den dag skadeskutt storvilt kom inn på valdet
- Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat, skal jeger eller jaktlag uten opphold underrette jaktrettshaver og kommunen (viltlaget) eller nærmeste politimyndighet om de faktiske forhold. **Jeger og jaktlag som har deltatt ved skadeskytingen av viltet, skal uten godtgjørelse bistå viltmyndighet eller politi i det videre ettersøk**

Skadeskyting av Hjortevilt:

- Skadeskytingen skal meldes fra til jaktrettshaver og kommunen (viltlaget), dersom dyret ikke ble funnet.
- Jaktlaget skal fortsette ettersøket ut neste dag. Dette gjelder om det påskutte dyret oppholder seg innenfor eget vald uavhengig av jaktfelt. Resultatet av dette ettersøket meldes også til kommunen (viltlaget), og kommunen avgjør hva som eventuelt skal foretas videre, herunder om jeger/jaktlag skal pålegges videre ettersøk eller om ettersøket skal avsluttes.
- Forfølgningsretten i viltloven § 34 gir jeger og jaktlag under lovlig ettersøk rett til å fortsette ettersøket inn på nabovald. Retten opphører ved utgangen av den dagen viltet kom inn på annet vald.
- Under ettersøk skal valdets kvote belastes selv om dyret finnes dødt og kjøttet ikke er brukbart. Etter at kommunen har bestemt at ettersøket er avsluttet, skal eventuelt dyr som blir funnet dødt betraktes som fallvilt og skal ikke belastes valdets kvote.

Fra lovdata

- Dersom pliktig ettersøk første dag er uten resultat, skal jeger eller jaktlag uten opphold underrette jaktrettshaver og kommunen eller nærmeste politimyndighet om de faktiske forhold. Jeger og jaktlag som har deltatt ved skadeskytingen av viltet, skal uten godtgjørelse bistå viltmyndighet eller politi i det videre ettersøk.

§ 28. AVLIVING AV SKADET STORVILT I ORDINÆR JAKTTID ELLER FELLINGSPERIODE

- Jeger som på lovlig grunn og i lovlig jakttid eller fellingsperiode treffer på storvilt som er såret eller skadet slik at det er påført store lidelser og ikke kan leve eller bli friskt, skal avlive dyret for å hindre unødige lidelser. **Dersom jegeren ved avliving av hjortevilt har fellingstillatelse på tilsvarende kategori dyr, skal vedkommende straks ta stilling til om dyret skal tas på egen fellingskvote. Tar ikke jegeren dyret på sin fellingskvote tilfaller hjortevilt kommunen,** mens annet storvilt tilfaller Viltfondet. Dyret skal straks gjøres opp slik at kjøttet ikke tar skade. Transport av slikt kjøtt må ikke foretas før melding er gitt etter tredje ledd. Er kjøttet ikke brukbart, skal det plasseres slik at det skjemmer terrenget minst mulig. Melding om avlivingen skal så snart som råd gis til kommune (viltlaget) og valdansvarlig representant.

Miljødirektoratets veileder:

- **Vilt som etter felling viser seg å være skadet, magert eller på annen måte oppfattes som mindreverdig skal som hovedregel tas på kvoten på ordinær måte.** Et unntak fra dette er dyr som ved attest fra offentlig kjøttkontroll, dokumenteres å være uegnet til menneskeføde, og som blir kassert i sin helhet. **Slike dyr skal ikke belastes valdets kvote, men innrapporteres av kommunen som irregulær avgang. Hele dyret, også gevir, tilfaller da kommunen.** Det forutsettes at felling av nytt dyr skjer innenfor den ordinære jakttid. Det kan ikke gis noen forlengelse av jakttid, kompensasjon ved felling av tilleggsdyr påfølgende jaktår eller ytes noen annen form for erstatning når dyr blir kassert på dette grunnlag. Dersom kassasjonen skyldes feil behandling av dyret etter at det er felt, skal det tas på valdets ordinære kvote.

Jaktleder :

- **Jaktleders oppgaver** (Miljødirektoratets veileder)**:**
- Ved jaktstart informere om og oppfordre samtlige deltakere på jaktlaget til å dokumentere at jegeravgiften er betalt, at de har bevis på gyldig skyteprøve og riktig våpen og ammunisjon
- Sørge for at fellingstillatelsen blir meddelt samtlige deltakere på jaktlaget.
- Sørge for at godkjent ettersøkshund er disponibel i tilfelle skadeskyting.
- Påse at forskriftsmessig ettersøk og meldeplikt blir overholdt. Merk spesielt de regler som gjelder når såret vilt går ut av valdet.
- Rapporter fellingsresultatet og annen nødvendig rapportering umiddelbart etter avsluttet jakt til ansvarlig for valdet.
- I tillegg bør jaktleder ha ansvaret for at selve jakta gjennomføres på en god, sikkerhetsmessig og forutsigbar måte ved å: Planlegg postene sikkerhetsmessig. Angi om nødvendig skyteretning og skytevinkel, når anvist post kan forlates, avtal hvor hundeførere og drivere skal gå, foran hver drev hvilke dyr som kan skytes, gi beskjed om prosedyre ved påskyting og fall, utfrakt av felte dyr og instruksjon om behandling av felte dyr.

Blir utfordret på avskytningsmodell (av og til)

- Det felles for mange kalver av god kvalitet.
- Jegere klarer ikke å bedømme størrelsen på dyr.
- Først skytes kalven så felles kua sener.
- Vi må slutte med kalvskyting.
- Kanskje vi burde frede elgen.
- Mat er det nok av.
- Det er for lite elg.
- Man klarer ikke å rekruttere yngre jegere med så strenge regler.
- Det er ikke så moro med elg jakta lenger nå det er så vanskelig

Vekt og alder

- Kalv 2025

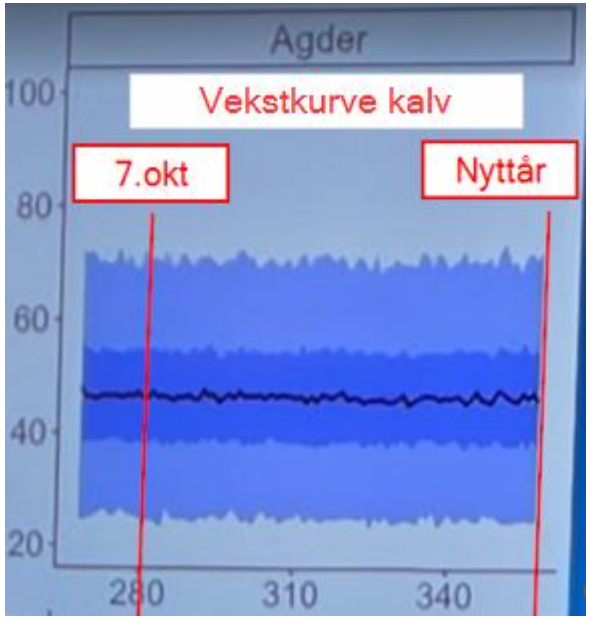

Dato	Dyr	Vekt
26.sep	Kalv Han	48
29.sep	Kalv Han	40
30.sep	Kalv Han	51
11.okt	Kalv Han	58
18.okt	Kalv Han	41
21.okt	Kalv Han	50
23.okt	Kalv Han	48
25.okt	Kalv Han	47
02.nov	Kalv Han	31
22.nov	Kalv Han	48
29.nov	Kalv Han	54
13.des	Kalv Han	39
23.des	Kalv Han	37

Dato	Dyr	Vekt
25.sep	Kalv Ho	39
06.okt	Kalv Ho	22
12.okt	Kalv Ho	30
17.okt	Kalv Ho	38
26.okt	Kalv Ho	35
26.okt	Kalv Ho	31
02.nov	Kalv Ho	46
09.nov	Kalv Ho	24
16.nov	Kalv Ho	52
22.nov	Kalv Ho	35

Oppsummering 2024 -2025

Hankalver

Over 50 kg: 8 av 23 = 35%
Under 40 kg: 9 av 23 = 39%

39% av felte hankalver er ikke ønsket i avlen. Sannsynligheten for at disse skal ta igjen det tapte er minimal. Små handyr avler dårlig.

Hokalver

Over 50 kg: 3 av 18 = 17%
Under 40 kg: 12 av 18 = 67%

67% av felte hokalver har svært lite potensiale for å få kalv. Sannsynligheten for at disse skal ta igjen det tapte er minimal. Hvis de allikevel får kalv, viser forskning at det som oftest blir små og mindreverdige dyr

Totalt

Over 50 kg: 11 av 41 = 27%
Under 40 kg: 21 av 41 = 51%

Tenker man at 60 kg burde være målet for kalvevekt, er det kun felt 1 kalv over 60 kg og den var på 70kg

- 1,5 åringer 2024 - 2025

Alderskategori	Kjønn	Veid slaktevekt
Ungdyr	Hann	122
Ungdyr	Hann	87
Ungdyr	Hann	85
Ungdyr	Hann	78
Ungdyr	Hann	76

Alderskategori	Kjønn	Veid slaktevekt
Ungdyr	Hunn	112
Ungdyr	Hunn	110
Ungdyr	Hunn	110
Ungdyr	Hunn	104
Ungdyr	Hunn	76
Ungdyr	Hunn	75
Ungdyr	Hunn	74
Ungdyr	Hunn	73
Ungdyr	Hunn	65
Ungdyr	Hunn	50
Ungdyr	Hunn	47

Oppsummering 2024 -2025

1,5 Handyr
Over 110 kg: 1 av 5 = 20%
Under 90 kg: 4 av 5 = 80%
80% av felte 1,5 års handyr er ikke ønsket i avlen. Sannsynligheten for at disse skal ta igjen det tapte er minimal. Små handyr avler dårlig.

1,5 Hodyr
Over 110 kg: 1 av 11 = 9%
Under 90 kg: 7 av 11 = 64%
64% av felte 1,5 ku, har ikke potensiale for å få kalv. Sannsynligheten for at disse skal ta igjen det tapte er minimal

Totalt
Over 110 kg: 2 av 16 = 13%
Under 90 kg: 11 av 16 = 69%

1,5 årige kuer under 140kg har svært sjeldent vært i brunst.

Eldre kuer med vekt rundt 150 kg har ca 70-85% sjanse for å få kalv.
Kuer med vekt under 130 kg: ca 30-50% sjanse for å få kalv

Sjanse for kalv øker med alder og økt vekt. Hvileår er ikke uvanlig

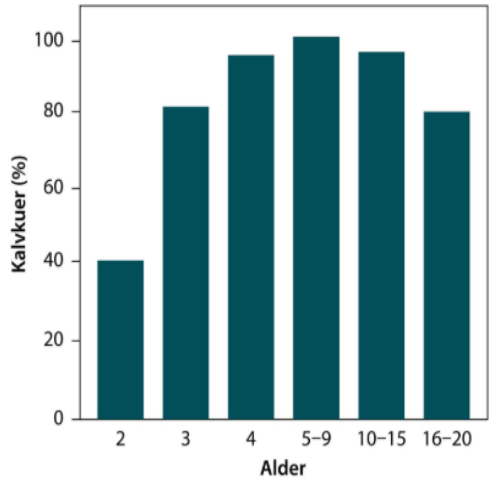

Andelen kuer som får kalv i henhold til alder.

Figur: Skogkurs

Kuer over 2,5 år

Kjønn	Veid slaktevekt	Eksakt alder	Melk	% sjanse for kalv	% sjanse for tvilling
Hunn	195	5	Nei	90-95 %	50-70%
Hunn	163	13	Nei	80-90 %	10-20%
Hunn	160	12	Nei	80-90 %	10-20%
Hunn	157	12	Ja	80-90 %	10-20%
Hunn	155			70-80 %	10-20%
Hunn	151	11	Nei	50 %	under 5%
Hunn	148	2	Nei	50 %	under 5%
Hunn	138	6	Nei	20-30 %	under 5%
Hunn	102	16	Nei	0 %	0 %
Hunn	92	2	Nei	0 %	0 %
Hunn	82	2	Nei	0 %	0 %

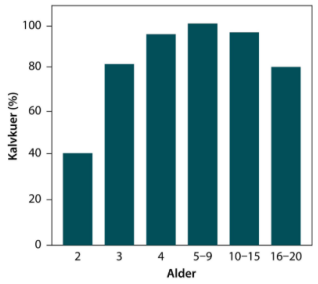

^

Andelen kuer som får kalv i henhold til alder.

Figur: Skogkurs

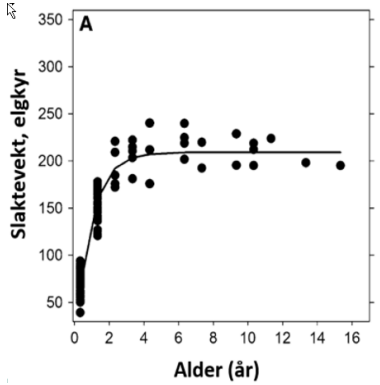

5 av 11 kuer (45%) har hatt relativt gode odds for å få kalv.

Men bare ei ku hadde melk (9%)

3 av 11 kuer (27%) hadde 30-50% sjanse for å ha kalv. Men ingen hadde.

3 av 11 kuer (27%) har hatt 0-5 % sjanse for å få kalv.

Kun en av 11 felte kuene hadde kalv

Påstand: Uttak av ku, basert på kalverater og vekt, tyder på en relativt fornuftig avskytning.

Virker til at den store majoriteten ikke har bidratt i vesentlig grad med kalver

Okser

Veid slaktevekt	Eksakt alder	Gevirtakker	Tilstand	"Normalvekt" okser sørlandet	"Kondisjon"
245	8	0+5		ca 210	35
179	2	1+1		ca 150	29
165	10	1+2		ca 190	-25
155	11	Felt horn	Skadet	ca 190	-40
152	8	1+1		ca 210	-58
146	9	2+2	Skadet	ca 210	-64
142	3	1+1		ca 170	-28
125	8	1+2		ca 210	-85
123	3	1+1		ca 170	-47
118	2	1+1	Skadet*	ca 150	-32
		* gikk på kvote som 1,5 åring			

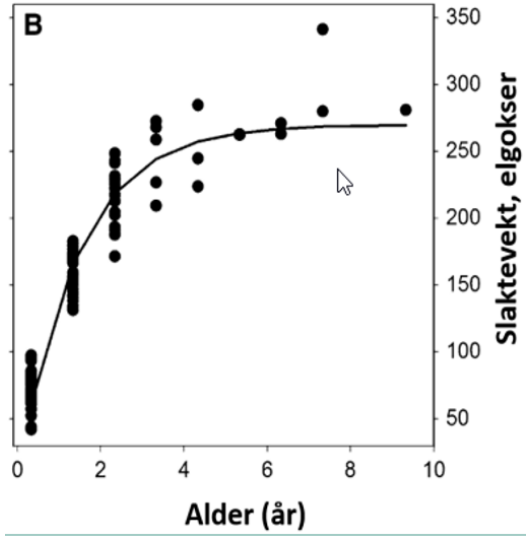

2 av 10 okser var i god kondisjon
8 av 10 okser ligger lavt under på vekt, Vil kategorisere det som lav kondisjon

Normalvekter i Sør er lavere en Nordover, Normalvekter er hentet fra AI og er estimater.

Basert på alder og vekt og kondisjon vil jeg mene at vi har fornuftige uttak på handyr

Mat

- Husk at det er først i siste beitetakseringfra 2025 vi har positiv trend på Beitetrykk

- Hva skjer ved økt hjortebestand? Matkonkuranse?
- Matkonkuranse på ROS arter øker ved snørike vintre. Her Sør er det ikke uvanlig med snørike vintre .
- Vi må ha fokus på mat når hjortestammen øker
- Snørike vintre, krever godt rustede hjort, i god kondisjon

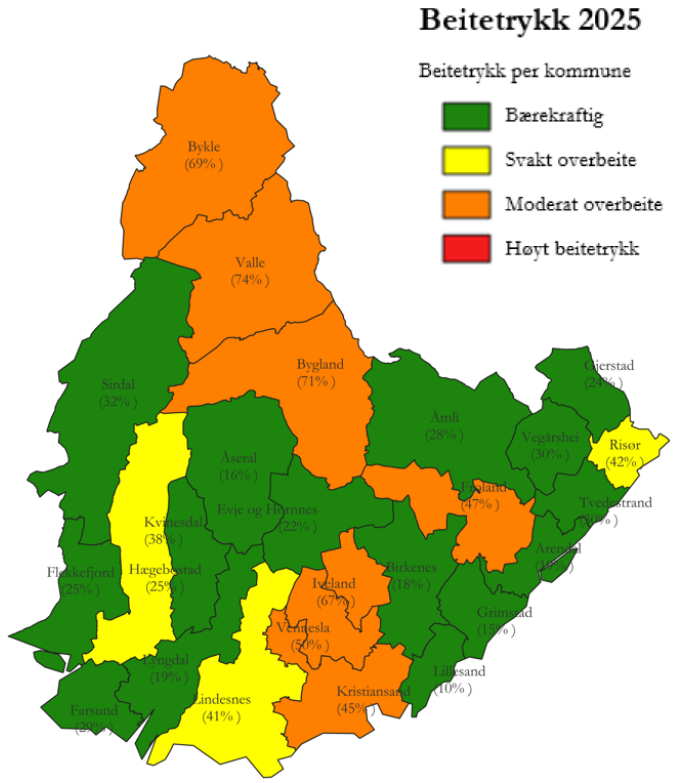

Normal vinter

Snørik vinter

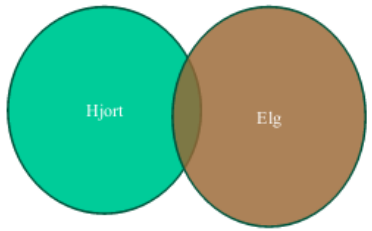

Artsrikt landskap

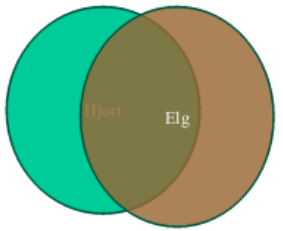

Monokultur landskap

Status for avskyting elg

- Vi klarer generelt å ta ut en høy rater av dyr man ikke ønsker videre i avel.
- Flaks eller dyktighet?
- Sannsynligvis en kombinasjon.
- Ser ut til at skrapdyrkvote foreløpig fungerer etter hensikt.

Elgkalven Trampe

Vetrinærinstituttet har vært veldig fornøyd med prøvetaking, 63 prøver av milt ble mottatt, Gjerstad kan ha levert 18 av disse (ca 28%) Har ikke tallene fra 2025

- Har ikke hørt noe om 2026 sesong, men meld fra så fort som mulig. Vil tro at det gjelder som foregående år.
- Kalver man ser at ikke er «menneskemat» skal meldes inn og sendes til vetrinærinstituttet.
- Funn av døde kalver: Gi beskjed så blir det tatt en vurdering på om de skal sendes inn.

Viktig: Kalven skal leveres hel. Den skal ikke vommes.

Meld inn så fort dere kan til en i styret eller til leder i fallvitgruppe

Noen funn:

- Mye flåttbåren smitte (Giardia, Anaplasma og Babesia)
- De fleste er små og avmagret
- Noen kalver i Juni ble funnet uten melk i magen. Forlatt av mor?
- Noen kalver i august hadde full vom og så tilsynelatende ut til å være i god form. PH i vom relativt lav. Teori er «feil for» med mye karbohydrater gir uheldige oppblomstring av streptokokker og basiller. Utvikles til syrer som tas opp i blodet, medfører hjertesvikt og død

Kontaktpersoner

Ved skadeskyting

Leder for Viltlaget	Svein Olav Fjærbu	90 60 48 84

For kontrollveiing av skrapdyr (styret i gjerstad viltlag)

Leder for Viltlaget	Svein Olav Fjærbu	90 60 48 84
Nestleder	Jo Aasmund Sandåker	90 17 96 90
Kasserer og styremedlem	Andreas Brekke	99 46 81 06
Styremedlem	Jens Trydal	91 37 45 64
Styremedlem	Kristian Eiken Olsen	90 53 33 79

Fallvilt eller syke dyr

Leder for Viltlaget	Svein Olav Fjærbu	90 60 48 84
Leder for fallviltgruppe	Harald Lunden	40 82 66 08

Nettsiden Viltlaget.no

Web ansvarlig	Gro Eskeland	92 25 89 34

Avsluttningsvis

- Ha en riktig fin høst med mange fine jaktopplevelser.
- Jakt skal være sosialt og trivelig.
- Utfør jakt på en sikker og så jaktetisk måte som mulig.
- Jakt er stort sett akseptert i samfunnet, men motstandere finnes.
- Tenk derfor på hva du legger ut på «nettet»

- Vi er svært heldige som har muligheten til å høste av naturen, og å kunne nyte mange fantastiske måltider utover vinteren med prima kjøtt.

Noen bilder tatt i sommer tatt i Gjerstad